

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY
VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION RIVOJLANISH
VAZIRLIGI

“БАШАРИЯТ МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШИ ВА ЁШЛАР ТАРБИЯСИДА АЛИШЕР НАВОИЙ МЕРОСИНING АҲАМИЯТИ”

мавзусидаги республика онлайн

илмий-амалий анжумани

МАТЕРИАЛЛАРИ

*Alisher
Navoiy*

580

5 февраль 2021 йил
Бухоро

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

**БАШАРИЯТ МАЪНАВИЙ
ЮКСАЛИШИ ВА ЁШЛАР
ТАРБИЯСИДА АЛИШЕР НАВОИЙ
МЕРОСИНИНГ АҲАМИЯТИ**

мавзуидаги республика онлайн илмий-амалий конференция

МАТЕРИАЛЛАРИ

2021 йил 5 февраль. Бухоро

Тўпلامдан республика онлайн илмий-амалий конференция материаллари ўрин олган. Мақолаларда Алишер Навоий ижодининг турли қирралари, уни ўрганиш масалаларига доир илмий кузатишлар жамланган бўлиб, мазкур соҳага оид барча мутахассисларга мўлжалланган.

Тўплаб нашрга тайёрловчилар:
Р.Ражабова, Н.Қодирова, Н.Ўроқова

Тақризчилар:
Ф.ф.д. Л.Шарипова, ф.ф.н. Т.Асадов

Мазкур илмий тўпلام Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 19 октябрдаги 4865-сонли “Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий таваллудининг 580 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида” ги қарори ижроси доирасида амалга оширилди.

«NAVOIY –NON...»

Yusupova Dildora Yunus qizi,

BuxDU o‘zbek tilshunosligi kafedrası doktoranti

Yuldasheva Dilorom Nigmatovna,

BuxDU o‘zbek tilshunosligi kafedrası professori

Navoiy – non. To‘sma. Unga borar yo‘ldan qoch,

G‘ashlik qilma, to‘rt yonni ham yoritarkan toj.

Navoiyga o‘zin ursa, urma kofirni,

Axir, nonga musulmon-u kofir birday och.

Halima Xudoyberdiyeva

Ulug‘ donishmand shoir Alisher Navoiy haqida so‘z aytmoq ham og‘ir, ham oson. Uning og‘irligi shundaki, millat quyoshi («shams ul-millat») sifatida salkam olti yuz yildan beri yashab kelayotgan, nafaqat yashab kelayotgan, balki turkiy ma'naviyat dunyosida yo‘lchi yulduzdek chaqnab turgan, asrlar davomida «*buyuk shoir va mutafakkir*» (xalq), «*mamlakat ustuni, davlat tayanchi*», «*ash‘or kishvarining sultoni*» (H.Boyqaro), «*naziri yo‘q kishi*» (Z.Bobur), «*marjon to‘la dengiz*» (xalq), «*Ajam xalqlari (ulug‘ amirning) sadosini qulog‘iga sirg‘a qildi, dunyoning barcha burchaklari bu daryo gavhari ila to‘lib toshdi*» (D.Samarqandiy), «*g‘azal mulkining sultoni*» (M.Shayxzoda), «*bu ulug‘ zotni avliyo desak, u avliyolarning avliyosi, mutafakkir desak, mutafakkirlarning mutafakkiri, shoir desak, shoirlarning sultonidir*» (I.Karimov) kabi yuzlab e‘tiroflarga sazovor bo‘lgan, obro‘-e‘tibori kun sayin yuksalib, ijodiy merosi nur misol qalblarni isitayotgan zot haqida ulug‘lardan o‘tkazib aytib bo‘lmas...

Hazrat mir Alisher Navoiy dahosi haqida so‘z aytmoqning osonligi shunda: o‘zbek xonadonida tug‘ilgan har bir go‘dak borki, esini taniy boshlaganda unga *ota, ona, non, suv, Vatan, maktab* so‘zlari qay darajada o‘rgatilsa, shuuriga singdirilsa, havo, suv, nondek zarur; ota, ona, Vatan, maktabdek qadrli kalomlar sirasidan *Navoiy bobomiz* degan nom ham o‘rin oladi. (Ulug‘ bobokalonimiz Alisher Navoiyning nomi barchamiz uchun qadrli ekanligining ilk sabablaridan biri ham shundadir, balki...) Keyinchalik bu nom qalbimizga iftixor tuyg‘usini indiradigan *hazrat Alisher Navoiy bobomiz, ulug‘ bobomiz, dunyo tanigan bobokalonimiz* kabi qator e‘tiroflar bilan boyib boraveradi. (Yo‘limiz tushib Moskva yoki Baku shaharlarida bo‘lsak, Yaponiyaning Soka universiteti hovlisiga borsak, mir Alisher Navoiy sharafiga qo‘yilganyuksaklikdagi haykallar o‘zbek millatiga mansubligimiz – ulug‘likka daxldorlar avlodidan ekanligimizga ishora etishi bizni faxrlantirishi tabiiy, albatta.) Ha, go‘dakligimizdanoq nomi tilimizga tushgan, tilimizdan dilimizga ko‘chgan yaqinimiz haqida aytishga hamisha iliq so‘zimiz bor...

Alisher Navoiyni pir tutmagan, o‘ziga ustoz deb bilmagan yoki ul zotning

tabarruk nomlariga, pok ruhlariga murojaat etmagan o‘zbek shoir-u shoirasini uchratish qiyin. Fikrimiz dalili sifatida aytishimiz mumkinki, zabardast o‘zbek shoirasi Halima Xudoyberdiyeva birgina «Buyuk qushlar» to‘plamining o‘zida Navoiy dahosiga o‘ttiz bir marta murojaat etadi. Bu murojaatlar goh bilvosita, goh bevosita tus olganligini kuzatamiz. Jumladan,

H.Xudoyberdiyeva «Bu o‘t...» she’rida Uvaysiy ruhiga yukunib yozadi:

Hazrati Navoiy-ku nazm bobida shoh o‘tdi,

Mangu takror o‘l magay endi bu yangroq o‘tdi.

Ammo ko‘ngil uyida yoqmasdan chiroq o‘tdi,

Ammo bu sohir ko‘ngil dog‘ o‘tdi-ku, momojon,

Yorab, shoh yigit umri toq o‘tdi-ku, momojon.

Shoira salkam olti asr berida turib hazrat Navoiyning ruhiyatiga kirib boradi. U haqida «shoh yigit», «sohir ko‘ngil» kabi betakror tashbehnlarni qo‘llay turib bir haqiqatni o‘z o‘rnida asl holicha aytadi: «Mangu takror o‘l magay endi bu yangroq».

Ha, dunyoning hech bir burchagida hech bir shoir-u davron, beqiyos iste’dod egasi mana 580 yildan buyon bu ulug‘ zotni takrorlagan emas.

Shoira yurtdoshlariga, ayniqsa, yoshlarga yuzlanar ekan, ularning shunchaki kun o‘tkazishlarini istamaydi. Ahli turkiyning har bir farzandini «shu tabarruk zot»ga o‘xshashini yoki «ul ulug‘» tavsiflaganidek bunyodkor farhodlar, yurtparvar mehinbonular, shiddatkor shirinlar bo‘lishini dildan istaydi. Bu istak shoirani nafaqat tirikligida, hatto jon jismini tark etganda ham ruhida, ruhiyatida qolaveradi va borliqdan yangi-yangi navo baxshlarni izlaydi...

Qabrimda ham tunlar turib, sham yoqib,

Orangizdan Navoiyni izlayman. («Izlayman» she’ridan)

Shoira nega o‘z qavmlari, eli ichidan Navoiyni izlaydi?! Chunki Navoiy «...asarlari to‘lig‘icha jamiyat tarbiyasiga qaratilgan. U shaklan go‘zal, mazmunan teran va badiiy yuksak tarzda komil inson g‘oyasini kuyladi. Uning asarlarida oddiy fuqarodan podshohgacha, dehqon bo‘ladimi, talaba bo‘ladimi, hunarmandmi, savdogarmi, saroy amaldori yoxud shahzoda, sulton bo‘ladimi, bariga tegishli pand-nasihatlarini, hayotda o‘zini tutish, qanday axloqiy fazilatlariga ega bo‘lish, millatga va davlatga xizmat qilishda qanday printsiplarga suyanish masalalarida atroflicha yo‘l-yo‘riqlar berilgan. Yoshlar tarbiyasi, ayniqsa, bosh o‘rinda turadi. Yoshlarning jamiyatga, ota-onaga, ilm olishga, qadriyatlariga munosabatlari hamisha buyuk shoirimizning diqqat markazida bo‘lgan. Bu o‘gitlar bugun ham dolzarb» [3]. Shu boisdan ham shoira «Navoiy navosi jonlarga indi», deb yozadi.

Statistik ma'lumotlardan ma'lumki, ul tabarruk zot she’r yozishda faqatgina o‘zbek tili imkoniyatlari bilan chegaralanmay boshqa tillardan ham unumli foydalanganlarki, bu buyuk bobomiz faqat turkiy emas, forsiy, arabiy, urdu, xitoy,

mo'g'ul va boshqa tillardan ham xabardorliklaridan dalolatdir. Bu borada O'tkir Hoshimovning quyidagi e'tiroflari o'rinli: «Olimlar hisoblab chiqishgan. Pushkin o'z asarlarida 21197 ta betakror so'z ishlatgan, Shekspir salkam 20 mingta, Servantes mingtaga yaqin. Alisher Navoiy esa 1 million 378 ming 660 ta betakror so'z ishlatgan» [6].

Bu kabi dalillar Navoiyning so'z zahirasi nihoyatda ulkan, so'z ma'nolarini anglash darajasi o'ta yuksak, falsafasi pishiq va teran, qoldirgan ilmiy, ijodiy merosi ma'no ostida ma'no ifodalashiga ko'ra tengsiz qudrat kasb etishidan guvohlik beradi.

Biz – XXI asr odamlari, iste'dodlilari, zamon peshqadamlari hali Navoiy darajasida yozish u yoqda tursin, ul zotning yozib qoldirganlarini to'laroq anglash darajasida shoirning «to'pig'i balandligiga chiqa olish» baxtiga muyassar bo'lganimizcha yo'q. O'zini bilgan har bir vijdonli o'zbek qatori bu holatdan otashqalb shoira H.Xudoyberdiyeva ham aziyat chekadi va buni «Navoiyning qoni menda» she'ridagi misralarda shunday ifodalaydi:

*Yashayapman goh g'ash, goho ko'ngil to'q, bolam,
Ko'kragimni kuydirar bir laxcha cho'g', bolam.
Borimni bor deyman senga, yo'g'im yo'q, bolam,
Navoiyning qoni menda, tili menda yo'q.*

Ba'zan chet tillarini o'z ona tilimiz hisobiga o'rganish, o'rgatishga zo'r berilishi shoirani «dog'laydi»:

*Qandayin xush, chet tillarda sayraymiz bugun,
Bu jahonga chiqmoq yo'li – yayraymiz bugun,
Tilimizni qayroqtoshda qayraymiz bugun,
Navoiyning qoni menda, tili menda yo'q.*

Bugun ahli dunyo «Alisher Navoiy sharq Renessansining yirik namoyandasi sifatida jahon sivilizatsiyasi tarixida alohida o'rin tutadigan yorqin shaxs» ekanligini to'la-to'kis tan oldi. Bu shoiraning–

*Navoiysiz-ku jahon yo'q,
Bor hayrat-ku o'shanga... misralarida jo bo'lgan, desak adashmaymiz.*

She'r, shoirlik, Navoiy dahosi haqida gap ketganda A.Oripovning gaplarini bu o'rinda eslamay bo'lmas: «She'r, men ayni Sharq she'riyatini nazarda tutyapman, shuning uchun muqaddaski, uning bir vazni ilohiy, bir vazni insoniydir; uning bir satri osmoniy, bir satri zaminiydir. Bizning she'rimiz shuning uchun bashariyat nazmining gultoji hisoblanadi. Bu nazm zaminida hazrat Navoiydek zotlarning ulug' bir shajaradek qad rostlashiga, bu nazm zaminida shoh ham, gado ham shoir bo'lishiga, bu zaminda valiylar ham baytlar ijod qilganiga sira ajablanmaslik kerak. Zero, bu adabiyot ilohiydir. Uning piri komillari bor. Uning xokdek faqir-u haqir muridlari bor» [2].

O'zbekimning Halimasi turkiy ijodkorlar ichidan yana navoiylar chiqishini

Yaratgandan tilaydi. Odatda, biz chorasiz qolganimizda, xavf-xatar ko'nglimizga shubha solganda yoki umrning o'tkinchiligini eslatuvchi ayozli shamol tilib o'tganda ollohni eslab qolamiz: undan o'zimizga, yaqinlarimizga sog'lik, boylik, umr.....so'rayveramiz, so'rayveramiz... Shoira esa:

Olloh, bizlar karvon-karvon,

Mayli bo'z yo kimxob yopgin,

Bir Navoiy top bizlardan,

Yoki bitta Temur topgin, deya yolvoradi. Sababki, yurtga maddohlar emas, shuhratparastlar emas, shiori ilmi amal bo'lgan navoiylar kerak. Chunki el, yurt, xalq uchun «Navoiy uzun umrin, o'zin tikkan, bilasiz».

Halima Xudoyberdiyevaning «Navoiy – non» deb boshlanuvchi to'rtligini ilk bor o'qigan kishida hazrat mir Alisher Navoiy shaxsiyatiga, ijodiga jo'ngina baho berilgandek ko'rinadi. Ammo chuqurroq mulohaza etilsa, bu mantiq o'zgarishi tayin.

Zero, inson zotining har kuni «*buyuk shoir*» yoki «*mutafakkir*»ga, «*mamlakat shohi*» yoki «*shoir*»ga, «*naziri yo'q donishmand*» yoki «*marjon to'la dengiz*»ga, «*g'azalnavis*» yoki «*avliyo*»ga, «*ummon*» yoki «*daryo*»ga ishi tushmaydi. Ammo non – inson zotining kundalik ehtiyoji. Bu biologik ehtiyoj irq, din, millat, elat, yosh yoki toifa tanlamaydi xuddi ma'naviy zarurat kabi.

Demak, kurra-yi zamindagi insoniyat uchun ma'naviy jihatdan «*Navoiy – non*». Hatto «*Navoiyga o'zin ursa, urma kofirni, Axir, nonga musulmon-u kofir birday och*». Xullas, ma'naviyochlikning davosi ham, ma'naviy yalang'ochlikning libosi ham, ma'naviy qashshoqlikning malhami ham hazrat mir Alisher Navoiy qoldirgan tengsiz ijodiy, badiiy, didaktik merosda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.Навоий А. Қора кўзим.–Тошкент: Ғ.Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1988.

2.Орипов А. Жонфидалик (сўз боши) /Худойбердиева Ҳ. Сайланма.–Тошкент: Шарқ, 2000.

3. Сирожиддинов Ш. Навоийни англаш – ўзликка қайтиш. (<https://saviya.uz>)

4.Худойбердиева Ҳ. Буюк қушлар.–Тошкент: Ўзбекистон, 2012.

5.Худойбердиева Ҳ. Осойишта шам. Шеърлар, назм.–Тошкент: Ўзбекистон, 2017.

6.<http://ferlibrary.uz/alisher-navoiy> Алишер Навоий

МУНДАРИЖА

<i>Зарипов Ботир Комилович</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИ – БЕБАҲО МАЪНАВИЙ МЕРОС.....	3
<i>Хамидов Обиджон Хафизович</i> НАВОИЙДАН МАДАД ОЛИБ, УЧИНЧИ РЕНЕССАНС САРИ	5
<i>Ибрагимова Феруза Бахадировна</i> НАВОИЙ – ЮКСАК ҒОЯЛАР ТАРҒИБОТЧИСИ	7
1-шўъба. АЛИШЕР НАВОИЙНИНГ НАЗМИЙ МЕРОСИ	
<i>Иброҳим ҲАҚҚУЛ</i> НАВОИЙ ШЕЪРИЯТИДА КАСБИ КАМОЛ ҒОЯСИ ВА ТАЛҚИНИ	9
<i>Zilola Amonova LobarShokirova</i> “LAYLI VA MAJNUN” DOSTONIDA MUNOJOT TALQINI.....	12
<i>Odiljon Avaznazarov</i> “FARHOD VA SHIRIN”DA YO‘LOVCHI OBRAZI VA BADIY TUSH ALOQADORLIGI.....	16
<i>Yunus Azimov</i> “XIRADNOMAI ISKANDARIY” VA “SADDI ISKANDARIY” DOSTONLARINING MUQADDIMAVIY BOBLARI BORASIDA AYRIM MULOHAZALAR.....	19
<i>Назора Бекова</i> ШОИРНИНГ ИККИ ТИЛДАГИ ШЕЪРИЯТИДА МАВЗУ, ҒОЯЛАР ТАЛҚИНИ ҲАМДА ШАКЛИЙ УНСУРЛАРДАГИ УЙҒУНЛИК ВА МУШТАРАКЛИК.....	22
<i>M. Boltayeva</i> ALISHER NAVOIYNING PEYZAJ YARATISH MAHORATI. 29	
<i>Гудзина Виктория Анатольевна</i> ТЕМА ПОЭТА В ЛИРИКЕ НАВОИ И ЗУЛЬФИИ.....	31
<i>Гулова Аноргул, Абдуллаева Феруза</i> Алишер Навоийнинг назмий асарлари – буюк маънавий сарчашма.....	36
<i>D.V.Dadajonova</i> ALISHER NAVOIY RUBOIYLARIDA BADIY SAN`ATLAR.....	40
<i>София Джумаева</i> ЛИРИК ҚАҲРАМОН: ҲОЛАТ ВА ТАСВИР.....	42
<i>Иботова Мадина</i> МАҚОМИНГГА ЕТАЙИН ДЕБ НАВОИЙ АЙЛАР САЙР	45
<i>Mahliyo Ibroimova</i> “SITTAI ZARURIYA”NING YARATILISH TARIXI.....	49
<i>Ismoilova Xumora,</i> “DEVONI FONIY”DA ILOHIY-ISLOMIY QARASHLARINING BADIY-G’OYAVIY TALQINI.....	52
<i>Ҳ.Ў. Каримов</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИДА МАЙ ВА МАСТЛИК РАМЗИ.....	54
<i>Ҳ.Р.Латипов, З.А. Носирова</i> ОРИФЛАР НАФСШУНОСЛАРДИР.....	58
<i>Mulloqulova Zebiniso</i> НАЙРАТ УЛ-АБРОР” НИКОЯТЛАРИНИНГ НАЙРАТЛАРИ.....	64

<i>Murodova Gulchehra</i> “HAYRAT UL ABROR” DOSTONIDAGI SO‘Z TA‘RIFI BOBI NASHRLARINING QIYOSIY TAHLILI	68
<i>Шоҳиста Низомова</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ШЕЪРИЯТИДА СУВ ВА ОЛОВ ОБРАЗИНИНГ ИФОДАЛАНИШИ.....	71
<i>G. S.Omarova, M. R. Bozorbayeva</i> “LAYLI VA MAJNUN” DOSTONIDA MUALLIF DADIY NIYATINING IFODALANISHI.	76
<i>Ражабова Маърифат</i> САМАНДАР – АБАДИЙ ҲАЁТ ТИМСОЛИ	80
<i>Зулайҳо Раҳмонова</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИЁТИДА ТАВБА ТАЛҚИНЛАРИ	84
<i>Sadullayeva Shahlo, Shamsiddinova Sitora</i> "LISON UT-TAYR" DOSTONIDA HAYRAT VA FAQR-U FANO VODIYLARINI TASVIRLASHDA TAMSILIIY NIKOYATNING AHAMIYATI.	89
<i>Safarova Shahlola</i> “SABB‘AI SAYYOR” DOSTONI HAMD BOBINING G‘OYAVIY –BADIY TAHLILI.....	94
<i>Hilola Safarova, Mohigul Ismatova</i> ALISHER NAVOIYNING “FARHOD VA SHIRIN” DOSTONIDA OBRAZ YARATISH MAHORATI.....	98
<i>Sayliyeva Zarina</i> “HIRIY JON, BADANDIR XUROSON ANGA...”.....	100
<i>G. Sayidova</i> ALISHER NAVOIY ASARLARIDAGI O‘XSHATISHLARNING TASNIFI.....	104
<i>H. H. Teshayev</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ФАЛСАФАСИДА ИНСОН МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИ.....	107
<i>Xudoyorova Nigora</i> NAVOIY NAZMINING JILOLARI.....	111
<i>Д.К.Эргашева</i> ПОЭТИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ АЛИШЕРА НАВОИ.....	113
<i>Ergasheva Naima</i> ALISHER NAVOIY G‘AZALLARIDA TANOSUB SAN‘ATI.....	118
<i>Хусниддин Эшонқулов</i> МАЪШУҚА ВА ОШИҚ ҲОЛИГА ХОС ИСТИОРАЛАШГАН ЭПИТЕТЛАРНИНГ ҚОФИЯЛАНИШИ	120
<i>G. Sh.Qobilova</i> “SAB‘AI SAYYOR” DOSTONINING ILMIY-TANQIDIY MATNINI YARATISHDA ASOS BO‘LGAN MANBALAR.....	124
<i>Дилрабо Қувватова, Зарнигор Соҳибова</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ВА ОҒАҲИЙ ШЕЪРИЯТИДА БАҲОР ТАСВИРИНИНГ МУШТАРАК ЖИҲАТЛАРИ..	126
<i>Halimova Shahlo</i> ALISHER NAVOIY TARJE‘BANDLARINING TASVIR MONIYATI.....	130
<i>Hojiyeva Nigina</i> АЛИШЕР НАВОИЙ АСАРЛАРИДА ТАБИАТ ТАСВИРИ	133
<i>Azimjon Hamidov</i> ALISHER NAVOIY G‘AZALLARI NASHRIDAGI AYRIM TAFOVUTLAR HAQIDA MULOHAZALAR.....	137
<i>Vaxobova Shoxida</i> “MUNSHAOT” MAKTUBLARIDA NAVOIY QARASHLARINING AKS ETISHI.....	140

2-шўъба. АЛИШЕР НАВОЙНИНГ НАСРИЙ МЕРОСИ	
Н.Бекова, Ж.Шаропов «РУҲ УЛ -ҚУДС»ДА ЙИЛ ФАСЛЛАРИ ТАЛҚИНИ.....	145
<i>Gulova Anorgul, Axmadova Farangiz</i> “MAHBUBUL –QULUB” ASARI – ALISHER NAVOIY NASRIY MEROSINING DURDONASI.....	149
<i>Саидова Райҳон</i> “НАСОЙИМ УЛ-МУҲАББАТ”ДА МАЛОМАТ ВА МАЛОМАТИЙЛИК.....	152
<i>Sodiqova Dilorom</i> HADISLAR BADIY TALQINIDA NAVOIY VA MISKIN IJODIDAGI UYG`UNLIK.....	156
<i>Sherxon Qorayev</i> ALISHER NAVOIY ADABIY MAJLISLARI.....	160
<i>Ғайрат Муродов</i> ЗАМОНАВИЙ РОМАНДА АЛИШЕР НАВОЙИЙ СИЙМОСИ.....	164
<i>Шавкат Ҳайитов</i> КОМИЛ ЖАМИЯТ ВА КОМИЛ ИНСОН ОРЗУСИ.....	171

3-шўъба. АЛИШЕР НАВОЙНИНГТИЛМИЙ МЕРОСИ ВА ХАЛҚ ОҒЗАКИ ИЖОДИ

<i>Маматқул Жўраев</i> АЛИШЕР НАВОЙИ ҲАҚИДАГИ ХАЛҚ РИВОЯТЛАРИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ ТАРИХИГА ДОИР.....	177
<i>Ўраева Дармоний, Назарова Гулбаҳор</i> НАВОЙИ ҒАЗАЛЛАРИДАГИ МИФОНИМЛАРНИНГ АСЛИЯТ ВА ТАРЖИМАДА БЕРИЛИШИ.....	186
<i>Собит Авезов</i> НАВОЙИ ИЖОДИДА ФОЛЬКЛОР АНЪАНАЛАРИ.....	190
<i>Арипова Халима</i> АЛИШЕР НАВОЙИ И УЗБЕКСКИЕ МАКОМЫ.....	195
<i>Vozorova Lobar</i> ALISHER NAVOIYNING XALQ SAN`ATI VA UNING TURLARIGA DOIR MULOHAZALARI.....	197
<i>Мунис Жўраева</i> НАВОЙИНИНГ “ФАРҲОД ВА ШИРИН” ДОСТОНИНИНГ ЎЗБЕК ХАЛҚ ДОСТОНЛАРИГА ТАЪСИРИ.....	201
<i>Rajabova Ra`no</i> ALISHER NAVOIY IJODIDA FOLKLOR AN`ANALARI.....	203
<i>Kamildjanov Muxammadjon Ne`matdjonovich</i> ALISHER NAVOIY ILMIY MEROSIDA KOMIL INSON MAVZUSI.....	206
<i>Rustamova Gavhar</i> ALISHER NAVOIY G`AZALLARIDA DARAXTLAR BILAN BOG`LIQ OBRAZLARNING BADIY IFODASI.....	210
<i>Turdiyev Bexruz Sobirovich</i> NAVOIY ILMIY MEROSI - MILLIY MA`NAVIY YANGILANISHIMIZ YOYDEVORI.....	213
<i>Тўраева Лайло</i> АЛИШЕР НАВОЙИ АСАРЛАРИДА ДЕҲҚОНЧИЛИККА МУНОСАБАТ ИФОДАСИ.....	216
<i>Худайқулова Латифа</i> ФОЛЬКЛОР АСАРЛАРИ СЮЖЕТИДАГИ МОТИВЛАРНИНГ “МАЖОЛИСУН-НАФОИС” ДА АКС ЭТИШИ.....	218
<i>Nikmatova Nigina</i> ALISHER NAVOIY – ILM NOMIYSI.....	221

<i>Qalandarov Hamza</i> ALISHER NAVOIY ASARLARIDA ISLOM TA'LIMOTI VA TASAVVUF G'OYALARI	224
<i>Qilichev R.</i> ALISHER NAVOIY SURATINI CHIZGAN MUSAVVIRLAR. 226	
<i>Шабнам Юсуфзода</i> “МУҲОКАМАТУЛ-ЛУҒАТАЙН” АСАРИДА “ДЕВОНИ ФОНИЙ” ШАРҲИ.....	229
<i>Muhtaram Rajabova</i> ALISHER NAVOIYNING SIYOSIY HUQUQIY QARASHLARI.....	233
4-шўъба. АЛИШЕР НАВОИЙ ВА ТИЛШУНОСЛИК МАСАЛАЛАРИ	
<i>М.К.Абузалова, У.Ш.Аҳмадова</i> НАВОИЙ ШАХСИНИ ИФОДАЛОВЧИ ПЕРИФРАЗЛАР	237
<i>Атоулло Ахмедов</i> НАВОИЙ АСАРЛАРИДА АДАБИЙ МЕЪЁР	241
<i>Ёқуб Саидов</i> «МУҲОКАМАТУЛ-ЛУҒАТАЙН» АСАРИНИНГ ИЛМИЙ-ТАРИХИЙ АҲАМИЯТИ	244
<i>Бибиш Жўраева</i> ЭЛИГА ЎЗЛИГИН ТАНИТГАН ДАҲО	248
<i>Х.А. Арипова, Н.Н. Розикова</i> АЛИШЕР НАВОИ О КУЛЬТУРЕ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	251
<i>В.Е. Kilichev</i> “МУНОКАМАТ УЛ-ЛУҒАТАЙН” ВА СОЎЗЛАРАРО МА’НОВИЙ МУНОСАБАТ	257
<i>Г.Тоирова, Г.Хайруллаева</i> НУТҚНИ ТЎҒРИДАН-ТЎҒРИ РАЗМЕТКА ҚИЛИШ ТИЗИМИНИ МОДЕЛЛАШТИРИШ	260
<i>Г.Тоирова, Н.Ҳамроева</i> НУТҚ ОДОБИ НАВОИИ НАЗМИДА	263
<i>Д.А.Ахмадова</i> “LISON UT – TA’YR”DA METAFORALAR	266
<i>Н.Жахонова</i> НАВОИЙ ҚЎЛЛАГАН ЎХШАТИШЛАРНИНГ ЛУҒАВИЙ МАЪНОВИЙ ГУРУҲЛАРИ ХУСУСИДА	269
<i>Норова М.Ф.</i> АЛИШЕР НАВОИЙ АСАРЛАРИДА КЎМАКЧИЛАРНИНГ СЕМАНТИК-СТИЛИСТИК ХУСУСИЯТЛАРИ.....	273
<i>Sevara Po`latova</i> ALISHER NAVOIY IJODIDA AREAL LINGVISTIKA ...	276
5-шўъба. АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИНИНГ ТАРЖИМАЛАРИ, ХОРИЖДА ЎРГАНИЛИШИ ВА АДАБИЙ ТАЪСИР МАСАЛАЛАРИ	
<i>Ф.А.Муминов</i> БЫЛ ЛИ АЛИШЕР НАВОИ СУФИЕМ И МИСТИКОМ? 279	
<i>Д.С.Ўраева, З.Б.Джалилова</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИДА ГУЛЛАР ОБРАЗИНИНГ АСЛИЯТ ВА ИНГЛИЗЧА ТАРЖИМАДА БЕРИЛИШИ 285	
<i>М.И. Gadoeva</i> ALISHER NAVOIY G‘AZALLARIDA QO‘LLANILGAN “BAG‘IR” SOMATIZMINING INGLIZCHA VA RUSCHA TARJIMADA BERILISHI	288
<i>Mehrigiyo Jo‘rayeva</i> NAZM VA NAVODAGI HAMOHANGLIK	292
<i>D.A. Nasriyeva</i> NAVOIY ASARLARINING TARJIMADAGI O‘RNI	294

<i>З.Л. Умуров</i> ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУРНИНГ БОБУРНОМА”СИДА АЛИШЕР НАВОИЙ ВАСФИ	298
<i>M.Q. Choriyeva</i> ABDURAHMON TAMKIN VA U YASHAGAN DAVR IJODKORLARI IJODIGA ALISHER NAVOIY ASARLARINING TA’SIRI	301
<i>D.I. Haydarova</i> GHAZALS OF ALISHER NAVOIY THROUGH THE EYES OF DENNIS DALY	304
<i>I.O. Hamidova</i> “MA’NAVIYAT” (SPIRITUALITY) IN UZBEK AND ENGLISH LANGUAGES	305
6-шўъба. АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИЙ МЕРОСИНинГ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ЎҚИТИЛИШИ МУАММОЛАРИ	
<i>Ахмедова Шоира</i> ЭССЕДА БУЮК ШОИР ОБРАЗИ ТАЛҚИНИ	310
<i>Боқижон Тўхлиев</i> АЛИШЕР НАВОИЙ АСАРЛАРИ ШАРҲИ – ЎҚУВЧИЛАРДАГИ АДАБИЙ ҚИЗИҚИШЛАРНИ ОШИРИШ ОМИЛИ	314
<i>Bafoyeva Nigora, Quvatillayeva</i> NIGINA LITSEY VA MAKTAB DARSLIKLARIDA NAVOIY IJODINING O’RGANILISHI	318
<i>Berdiyev X.X., Zaripova Zulfizar</i> MAKTAB DARSLIKLARIDA ALISHER NAVOIY LIRIKASINING O’RGANILISHI	321
<i>Gulova Anorgul, Xoliqulov Muhammad</i> HAZRAT NAVOIY ASARLARINI O’RGANISH KO’ZGUSI	325
<i>Давронова Шохсанам</i> УЛУҒБЕК ҲАМДАМ ИЖОДИДА НАВОИЙ АНЪАНАЛАРИ	329
<i>Mirsharipova Shahzoda</i> TARIXIY ASARLARDA ALISHERNING BOLALIGI TAIQINI	335
<i>Насима Қодирова</i> КИЧИК ЖАНРЛАР ТАҲЛИЛИ ОРҚАЛИ НАВОИЙНИ ЎРГАТИШ МАСАЛАЛАРИ	338
<i>Нигора АБДУСАЛОМОВА</i> НАВОИЙ ҲАҚИДАГИ ФОЛЬКЛОР АСАРЛАРИНИ ОММАЛАШТИРИШДА АКАДЕМИК ТЎРА МИРЗАЕВ ИЛМИЙ ИЖОДИНИНГ ЎРНИ	342
<i>Норова Насиба</i> УСМОН ҚЎЧҚОР ИЖОДИДА НАВОИЙ ОБРАЗИ	345
<i>Nafosat O’roqova, Nigora Shomurodova</i> NAVOIYIJODINI O’RGANISHDAGI AYRIM MASALALAR	349
<i>Obidjon KARIMOV</i> HOZIRGI YOSHLAR MA’NAVIYATINI RIVOJLANTIRISHDA ALISHER NAVOIYNING O’RNI	352
<i>Qudratova Muborak</i> FITRAT – “FARHOD VA SHIRIN” TADQIQOTCHISI	355
<i>Rajabov Dilshod Zaripovich, Ahrorova Nigina Anvarovna</i> O’RTA MAKTABDA ALISHER NAVOIY QIT’ALARINI O’RGANISH	358

<i>Yuldasheva Dilorom Nigmatovna</i> MIR ALISHER NAVOIY: BILIM O‘ZLASHTIRISHNING GRADUAL BOSQICHLARI	361
<i>Yusupova Dildora Yunus qizi, Yuldasheva Dilorom Nigmatovna</i> «NAVOIY – NON...».....	365
<i>Teshaev Nutfullo Nasrulloevich</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ФАЛСАФАСИДА ИНСОН МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИ	369
<i>Umriniso Turaeva</i> АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИ БЕГАЛИ ҚОСИМОВ ТАЛҚИНИДА.....	373
<i>Zoyirova Go'zal Nematovna</i> NAVOIYNI SUYGAN EL	377
<i>Omarova Gavhar Sadikovna, Alimboyeva Sabohat</i> ALISHER NAVOIYNING ILMIY MEROSI- YOSHLAR MA'NAVIY YUKSALISHI VA TARBIYASIDAGI AHAMIYATI	381
<i>Ruzigul Qodirova</i> АЛИШЕР НАВОИЙ БАЙТЛАРИ ШЕЪРШУНОС ОЛИМ НИГОҲИДА	383
<i>Oltinoy Kurbonova</i> НАВОИЙГА ЭҲТИРОМ.....	386
<i>Qo'ldoshev Rustambek Avezmurodovich</i> “DEVONI FONIY”NI TOJKZABON MAKTABLARIDA O‘QITISH MUAMMOLARI	389